

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан ГПФ

Людмила СТАНІСЛАВОВА

08.2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія зарубіжної літератури (антична)

Назва

Галузь знань

01. Педагогіка

Спеціальність

014. Середня освіта

Предметна спеціальність

014.01. Середня освіта(Українська мова і література

Рівень вищої освіти

бакалавр

Освітньо-професійна програма

Середня освіта (Українська мова і література)

Обсяг дисципліни

4 кредити ЄКТС

Шифр дисципліни

ОПП.01

Мова навчання

українська

Статус дисципліни

обов'язкова

Факультет

гуманітарно-педагогічний

Кафедра

української філології

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота студента			Залік	Іспит
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
ДФН	1	2	4,0	120	54	36	-	18		66				+
ЗФН	1	2	4,0	120	12	6	-	6		108				+

Робоча програма складена на основі ОПП Середня освіта (Українська мова і література)

Програму склала *Л. Папушина* доктор пед. наук, доцент В. ПАПУШИНА
Підпис Вчений ступінь, звання Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Схвалена на засіданні кафедри української філології Протокол № 11 від 28.06.2024 р.
Назва

В. о. зав. кафедри української філології *А. Янчишин* А. ЯНЧИШИН
Назва Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету *Л. Станіславова* Л. СТАНІСЛАВОВА
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

3 Пояснювальна записка

Підготовка сучасного спеціаліста для освітньої галузі неможлива без поглибленого вивчення загальнокультурних цінностей людства та їх всебічного опанування. Важливим кроком на цьому шляху є знайомство з літературою та культурою античності. Дисципліна «Історія зарубіжної літератури» (антична література) є одною із обов'язкових дисциплін і займає важливе місце у підготовці фахівців освітнього рівня «магістр» із предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Пререквізити: вступ до літературознавства, сучасний літературний процес.

Кореквізити: історія української літератури, усна народна творчість, курсова робота з української літератури та методики її викладання, методика викладання української літератури, література рідного краю, теорія літератури та літературна критика, дитяча література.

Компетентності.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК1. Здатність виконувати вимоги Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності.

ФК5. Здатність здійснювати інтегроване навчання учнів.

ФК7. Здатність розвивати в учнів критичне мислення.

ФК9. Здатність формувати ціннісні ставлення в учнів.

ФК10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК12. Здатність використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання.

ФК23. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ПРН1. Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

ПРН2. Вільно спілкуватися державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю; аргументовано висловлювати власні думки державною мовою.

ПРН3. Спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності.

ПРН9. Використовувати навчальний матеріал з метою розвитку в учнів ключових компетентностей і вмінь, спільних для всіх компетентностей, навчати учнів застосовувати їх на практиці.

ПРН10. Використовувати міжпредметні зв'язки, інтеграцію змісту різних освітніх галузей.

ПРН14. Володіти методиками формування та розвитку ціннісних ставлень в учнів.

ПРН16. Орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, перевіряти її достовірність, оперувати нею у професійній діяльності.

ПРН36. Застосовувати різні підходи до розв'язання проблем, генерувати нові ідеї, демонструвати відкритість до ідей та рішень учасників освітнього процесу.

ПРНЗ9. Застосовувати різні види аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

Метою дисципліни є прилучення студентів до найвищих досягнень античної культури як першоджерела літератури – скарбниці загальнолюдських духовних цінностей, вивчення історії зарубіжної літератури як вагової частини історії світової культури та мистецтва; вдосконалення вмінь та навичок літературознавчого аналізу, формування навичок наукової роботи, духовно-ціннісних орієнтирів особистості.

Предметом дисципліни є відкриття творчості найвідоміших представників античної літератури. Головна увага зосереджена на вивчення творчості письменників, чиї знахідки знайшли літературне продовження у наступних поколіннях: Гомера, Есхіла, Арістофана, Менандра, Вергілія, Овідія в історико-культурному контексті епохи: філософської думки, поезії, театру, скульптури, архітектури, музики тощо, відомості про життя і творчість античних авторів, подальшу долю їх творів.

Завдання дисципліни полягає в ознайомленні студентів із виникненням і становленням античної культури, з літературним процесом Греції та Риму (розвитком театру, прози, лірики, ораторського мистецтва, філософськими творами світового значення) з історико-літературною та художньо-естетичною цінністю творів, що вивчаються; формуванні навичок літературного аналізу художнього твору, систематизації теоретико-літературних понять та введення нових, спрямованих на поглиблене пізнання історико-літературного процесу; розвиткові читацької культури, вихованні всебічно розвиненої особистості.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен володіти: знаннями про

- періодизацію та основні етапи розвитку античної літератури;
- основних представників давньогрецької та римської літератур, їх літературні портрети та нариси їх творчості;
- характерні риси епохи, яка відображена в літературному творі;
- тексти давньогрецьких і римських авторів, передбачених програмою, їх жанрові особливості;
- головні поняття та терміни, пов'язані з античною літературою і культурою;
- основну літературу, що забезпечує вивчення даної дисципліни;
- особливості перекладів творів античної літератури російською та українською мовами;
- вплив античної літератури на подальший розвиток світового літературного процесу та інших видів мистецтва.

Студенти повинні вміти:

- орієнтуватись у літературному процесі грецької і римської літератур;
- здійснювати історико-літературний і художній аналіз пам'яток античного (грецького і римського) мистецтва;
- порівнювати твори, що належать до різних національно-культурних традицій;
- визначити особливості індивідуального стилю автора;
- мати навички наукового підходу до вивчення історії зарубіжної літератури;
- користуватися довідниковими джерелами, зокрема літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів, монографічною літературою, періодичними виданнями;
- встановлювати взаємозв'язки античної літератури з сучасною світовою літературою, зокрема, українською, з творами різноманітних видів мистецтва, що ґрунтуються на античних сюжетах та дають їм різноманітну трактовку;
- формувати поняття про певну плинність цінностей та пошук цінностей вічних.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекц	практ занят	самоств роботу	лекц	практ занят	самоств роботу
Розділ І. ГРЕЦІЯ						
Тема 1. Вступ. Архаїчний період розвитку культури античного світу. Періодизація грецької літератури. Долітературний період. Боги старшого і молодшого поколінь. Походження епічних пісень.	2		2	4		6
Тема 2. Гомер (<i>«Іліада», «Одіссея»</i>)	2	2	4		2	6
Тема 3. Епос (<i>кіклічні поеми, гомерівські гімни, пародійний епос</i>). Байка (<i>творчість Езоп</i>)	2		4			6
Тема 4. Лірика (<i>Солон, Каллін, Тиртей, Феогнід, Мімнерм, Архілох, Сімонід, Алкей, Сапфо, Анакреонт, Піндар, Вахлід</i>)	2	2	4			6
Тема 5. Есхіл <i>„батько трагедії“</i> .	2	2	4		2	6
Тема 6. Творчість Софокла	2		4			6
Тема 7. Евріпід – поет кризи афінської рабовласницької демократії.	2		4			6
Тема 8. Давня аттична комедія. (<i>Аристофан</i>).	2	2	4			6
Тема 9. Проза V- IV ст. до н.е. (<i>Історіографія, ораторське мистецтво, філософія</i>).	2	2	4			6
Тема 10. Нова аттична комедія (<i>Меандр</i>)	2	2	2			6
Тема 11. Александрійська лірика. (<i>Каллімах, Феокрит, А. Родоський</i>).	2		4			6
Тема 12. Література епохи римського панування (<i>Наукова проза. Грецький роман</i>).	2		4			6
Розділ ІІ. РИМ						
Тема 13. Періодизація римської літератури. Долітературний період Рання римська література. (<i>Плавт, Теренцій</i>)	2		4	2		6
Тема 14. Література періоду громадянських війн. (<i>Мемуари Цезаря. Луцилій, Катулл, Лукрецій</i>)	2		4			6
Тема 15. Вергілій. (<i>„Буколіки“, „Георгіки“, „Енеїда“</i>)	2	2	4		2	6
Тема 16. Гораций (<i>„Еподіи“, „Сатири“, „Послання“ „Мистецтво поезії“</i>). Овідій (<i>„Любовні елегії“, „Метаморфози“, „Скорбні елегії“, „Понтійські листи“</i>)	2		4			6
Тема 17. Література пізньої імперії. (<i>Сенека, Лукіан, Персій, Петроній, Федр, Марціал, Ювенала, Тацит</i>). Апулей (<i>„Метаморфози, або Золотий осел“</i>)	4	4	6			10
Разом за 2 семестр	36	18	66	6	6	108

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

№ теми	Перелік тем лекцій, їх анотації	К-ть годин
	<i>Розділ I. ГРЕЦІЯ</i>	
1.	Тема 1. Вступ. Архаїчний період розвитку культури античного світу. Періодизація грецької літератури. Долітературний період. Боги старшого і молодшого покоління. Походження епічних пісень. <i>Література</i> [1,24-44, 2,5-24].	2/4
	<i>Гомерівський період</i>	
2.	Тема 2. Гомер і гомерівське питання. «Ліада» - військово-героїчна епопея. «Одіссея» - епічна казково-пригодницька, родинно-побутова поема. <i>Література</i> [1,44-97, 2,24-40].	2
	<i>Класична література Греції</i>	
3.	Тема 3. Епос: кіклічні поеми, гомерівські гімни, пародійний епос. Байка. Творчість Езопа. <i>Література</i> [1,111-127, 3,36-54].	2
4.	Тема 4. Лірика: елегійна, ямбічна, мелічна лірика, монодичний, хоровий мелос. Творчість Солона, Калліна, Тіртея, Феогніда, Мімнерма, Архілоха, Сімоніда, Алкея, Сапфо, Анакреонта, Піндара, Вахіліда. <i>Література</i> [1,130-177, 2,40-50].	2
	<i>Аттичний період</i>	
5.	Тема 5. Есхіл - „батько трагедії“. Проблематика творів „Перси“, „Прометей закутий“, „Орестея“. <i>Література</i> [1,223-256, 2,50-60].	2
6.	Тема 6. Софокл - поет розквіту афінської рабовласницької демократії. Трагедії „Едіп-цар“, „Едіп у колонії“, „Антигона“. <i>Література</i> [1,256-290, 2,60-65].	2
7.	Тема 7. Евріпід - поет кризи афінської рабовласницької демократії. Трагедії „Медея“, „Іполіт“. <i>Література</i> [1,290-329, 3,112-130].	2
8.	Тема 8. Давня аттична комедія. Творчість Арістофана. <i>Література</i> [1,346-375, 3,130-143].	2
	<i>Проза V- IV ст. до н.е.</i>	
9.	Тема 9. Прозова література в античності: історіографія (Геродот, Фулідід, Ксенофонт), ораторське мистецтво (Демосфен, Лісій, Ісократ), філософія (Демокріт, Сократ, Платон, Арістотель). <i>Література</i> [1,377-427, 2,66-68].	2
	<i>Елліністичний період</i>	
10.	Тема 10. Література доби еллінізму. Нова аттична комедія. Гуманістичні тенденції творчості Менандра.	2

	<i>Література</i> [1,427-448, 3,170-175].	
11.	Тема 11. Александрійська лірика. Творчість Каллімаха, Феокріта, Аполонія Родоського. <i>Література</i> [1,448-462, 2,].	2
	<i>Література епохи римського панування</i>	
12.	Тема 12. Наукова проза (Плутарх „Паралельні життєописи“, Діалоги Лукіана), грецький роман (Харитон „Повість про кохання“, Лонг „Дафніс і Хлоя“). <i>Література</i> [1,464-480, 2,68-70].	2
	<i>Розділ II. РИМ</i>	
	<i>Римська література епохи Республіки</i>	
13.	Тема 13. Періодизація римської літератури. Долітературний період (міфотворчість, історичні легенди, народна поезія). Рання римська література. Творчість Плавта („Псевдол“, „Хвальковитий воїн“, „Скарб“), Теренція („Брати“, „Свекруха“). <i>Література</i> [1,487-529, 2,70-73].	2/2
14.	Тема 14. Література періоду громадянських війн. Цицерон і ораторське мистецтво. Сатира Луцилія. Любовна поезія Катулла. Поема Лукреція „Про природу речей“. Пропаганда матеріалістичної філософії Епікура. <i>Література</i> [1,529-556, 2,].	2
	<i>Римська література доби Імперії</i>	
15.	Тема 15. Література ранньої імперії. Вергілій. „Буколіки“ - ідеал спокійного людського життя. „Георгіки“ - ідеалізація сільської праці. Ідейно-політичні завдання „Енеїди“. <i>Література</i> [1,556-613, 2,75-81].	2
16.	Тема 16. Горацій. Політичні і особисті тенденції „Еподів“, філософський зміст „Сатир“. Поетичні „Послання“ Горація і його „Мистецтво поезії“. Овідій. „Любовні елегії“, „Метаморфози“, „Скорбні елегії“, „Понтійські листи“. <i>Література</i> [1,613-642, 2,81-90].	2
17.	Тема 17. Література пізньої імперії. Творчість Сенеки, Лукіана, Персія, Петронія, Федре. Епіграми Марциала. Сатири Ювенала. Історичні твори Тацита. Роман Апулея „Метаморфози, або Золотий осел“. <i>Література</i> [1,672-712, 3,353-360].	4
	Разом за 2 семестр	36/6

5.2 Зміст лабораторних (практичних, семінарських) занять

Номер теми	Тема практичного заняття	К-ть годин
1.	<p><i>Практичне заняття 1.</i> Гомерівський епос <i>Література [1,24-44, 2,5-24, 3,11-36].</i></p>	2/2
2.	<p><i>Практичне заняття 2.</i> Давньогрецька лірика <i>Література [1,130-177, 2,40-50, 3,41-66].</i></p>	2
3.	<p><i>Практичне заняття 3.</i> Давньогрецька трагедія. "Орестея" Есхіла як одне з найвищих досягнень жанру <i>Література [1,223-256, 2,50-60,3,82-86].</i></p>	2/2
4.	<p><i>Практичне заняття 4.</i> Давня аттична комедія. Сатиричні і комічні прийоми в творчості Аристофана <i>Література [1,346-375, 3,130-143].</i></p>	2
5.	<p><i>Практичне заняття 5.</i> Ораторське мистецтво <i>Література [1,377-427, 2,66-68, 3,151-157].</i></p>	2
6.	<p><i>Практичне заняття 6.</i> Нова аттична комедія. Проблема характеру в комедіях Менандра <i>Література [1,427-448, 3,170-175].</i></p>	2
7.	<p><i>Практичне заняття 7.</i> Римська лірика та її жанри <i>Література [1,556-642, 2,75-90, 3,261-320].</i></p>	2/2
8.	<p><i>Практичне заняття 8.</i> Римський роман. Петроній <i>Література [1,672-712, 3,353-360].</i></p>	2
9.	<p><i>Практичне заняття 9.</i> Римський роман. Апулей <i>Література [1,672-712, 3,353-360].</i></p>	2
Разом за 2 семестр		18/6

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів денної форми навчання передбачає систематичне опрацювання програмового матеріалу, підготовку до практичних занять, ведення читацького

щоденника, тестування, виконання індивідуальних творчих, пошукових чи дослідницьких завдань.

Студенти заочної форми навчання виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії.

№ теми	Зміст самостійної роботи	К-ть годин
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Робота з словником літературознавчих термінів. 3. Робота з текстом художнього твору та навчальною літературою. 	6/12
2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Робота з словником літературознавчих термінів. 3. Робота над індивідуальними завданнями. 	6/12
3.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання лекційного матеріалу 2. Робота з словником літературознавчих термінів. 3. Робота з текстом художнього твору. 	6/10
4.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Робота з словником літературознавчих термінів. 3. Підготовка до письмової роботи 	8/12
5.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Робота з словником літературознавчих термінів. 3. Робота з текстом художнього твору. 	6/10
6.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Робота з словником літературознавчих термінів. 3. Підготовка до тестування. 	6/12
7.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Робота з словником літературознавчих термінів. 3. Робота з текстом художнього твору. 	6/10
8.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Робота з словником літературознавчих термінів. 3. Впорядкування читацького щоденника. 	8/12
9.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Робота з словником літературознавчих термінів. 3. Підготовка до контрольної роботи. 	12/18
	Разом за 2 семестр	66/108

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій навчання: проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-творчі звіти (з елементами міжособистісної співпраці); практичні заняття (із залученням різноманітних видів групової і індивідуальної роботи); самостійна робота (індивідуальні та групові завдання).

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

1. Усне опитування.
2. Письмова робота.
3. Тестування.
4. Індивідуальне завдання.
5. Контрольна робота.
6. Робота з читацьким щоденником.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим.

8 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усна відповідь чи письмова (контрольна) робота, тестування, індивідуальне завдання, ведення читацького щоденника.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни перевіряється тестуванням, письмовою роботою, оцінюванням індивідуальних завдань. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Студенти мають можливість отримати знання з окремих тем курсу шляхом неформальної освіти і звернутися із заявою про перезарахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<https://bit.ly/3BG8kP9>), п.4. «Визнання і зарахування результатів навчання, набутих особою».

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності (Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті) (<https://bit.ly/3PYKLVq>)

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає,

	логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль
Усне опитування	Письмова робота	Тестування	Контрольна робота	Читацький щоденник	Індивідуальне завдання	Підсумковий контрольний захід
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота			Контрольна робота		Семестровий контроль (залік)
Усне опитування	Читацький щоденник	Тестування	Індивідуальне завдання	Якість виконання	Оцінка за захист	Підсумковий контрольний захід
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає

25.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Не зараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

9 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Історичне значення античної літератури.
2. Цикли давньогрецьких міфів.
3. Історичні легенди Давнього Риму.
4. Гомер і «гомерівське питання».
5. Міфологічна основа «Іліади» Гомера.
6. Порівняльна характеристика образів Ахілла і Гектора (за поемою Гомера «Іліада»).
7. Історичне значення та художні особливості «Іліади» Гомера.
8. «Іліада» як військово-героїчна поема.
9. Образ Пенелопи за поемою Гомера «Одіссея».

10. Образ Одиссея за поемою Гомера «Одіссея».
11. «Одіссея» як казково-пригодницька, родинно-побутова поема.
12. Виникнення старогрецької драми та її види.
13. Давньогрецький театр.
14. Структура давньогрецької трагедії.
15. Роль хору в давньогрецькій трагедії.
16. Ідейний зміст «Орестеї» Есхіла.
17. Новаторство Есхіла (на прикладі опрацьованих трагедій).
18. Образ Антігони за трагедією Софокла «Антігона».
19. Ідейно-тематичний аналіз трагедії Софокла «Цар Едіп».
20. Особливості драматичного конфлікту трагедії Софокла «Цар Едіп».
21. Ідейне значення трагедії Софокла «Едіп у Колоні».
22. Внесок Софокла у розвиток давньогрецької трагедії.
23. Особливості драматичного конфлікту трагедії Еврипіда «Медея».
24. Значення творчості Еврипіда для подальшого розвитку театру.
25. Основні види старогрецької лірики.
26. Лірика Сапфо.
27. Лірика Тіртея.
28. Лірика Алкея.
29. Лірика Феогніда.
30. Типи давньогрецьких промов .
31. Судова промова та її структура.
32. Внесок Лісія у розвиток жанру промови.
33. Ісократ і судова промова.
34. Демосфен і його внесок в розвиток ораторського мистецтва.
35. Давньогрецький роман.
36. Особливості давньої аттичної комедії (на прикладі комедії Аристофана «Мир»)
37. Проблемно-тематичний аналіз комедій Аристофана (на вибір).
38. Походження і жанрові різновиди нової аттичної комедії.
39. Гуманістичні тенденції творчості Менандра.
40. Створення образу «скупого» у комедії Плавта «Скарб».
41. Творчість Теренція.
42. Ідейне значення поем Вергілія «Буколіки» і «Георгіки».
43. Образ Енея за поемою Вергілія «Енеїда».
44. Художня своєрідність поеми Вергілія «Енеїда».
45. Жанр та композиція поеми Вергілія «Енеїда».
46. Ідейно-політичні завдання «Енеїди» Вергілія.
47. Тема поета і поезії у творчості Горація.
48. Рання творчість Овідія.
49. Ідейний задум та особливості поеми «Метаморфози» Овідія.
50. Римська література пізнішої імперії.

10 Методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою.

11 Рекомендована література

основна

1. Белаш Г.О. Історія античної літератури. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 236 с.
2. Пащенко В.І., Пащенко Н.І. Антична література: Підручник. Київ: Либідь, 2008. 718 с.

3. Підлісна Г.Н. Антична література для всіх і для кожного: навчальний посібник. Київ: Техніка, 2003. 384 с.

додаткова

4. Мегела І.П. Історія давньогрецької літератури: курс лекцій. Київ, 2010. 340 с.
5. Мегела І.П. Історія Римської літератури: курс лекцій. Київ, 2012. 356 с.
6. Кун М.А. Легенди і міфи Стародавньої Греції. Тернопіль: Тарнекс, 2003. 416с.
7. Парандовський Я. Міфологія. Київ: Наука, 1997. 402 с.
8. Зарубіжна література ранніх епох: Античність. Середні віки. Відродження: Навч.
9. посібник для студентів педінститутів/ Прокаєв Ф.І., Кучинський Б.В., Булаховська
10. Ю.Л., Долганов І.В. Київ: Вища школа, 2002. 402 с.
11. Михед Т.В., Якубіна Ю.В. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія. К., 2006. 952 с.
12. Содомора Андрій. Дві барви часу Публія Овідія Назона. Київ: Основа, 1999. 2905 с.
13. Ференц Н.С. Основи літературознавства: підручник. Київ: Знання, 2011. 431 с.
14. Шалагінов Б. Зарубіжна література від античності до початку ХІХ сторіччя. Київ: Основа, 2013. 366 с.